EUROOPA PARLAMENT 2009–2014

Istungidokument

20.9.2011 B7-0521/2011

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi tulevik

Pervenche Berès, Marian Harkin
tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel

B7-0521/2011

Euroopa Parlamendi resolutsioon Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi tuleviku kohta

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta[1], mille alusel loodi Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta[2],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrust (EÜ) nr 546/2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta[3],

– võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust[4],

– võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve“ (KOM(2011)0500),

– võttes arvesse komisjoni iga-aastaseid aruandeid fondi tegevuse kohta,

– võttes arvesse komisjoni korraldatud sidusrühmade konverentse fondi tuleviku teemal, mis toimusid 2011. aasta jaanuaris ja märtsis ning millel osalesid liikmesriikide ja tööturu osapoolte esindajad,

– võttes arvesse oma resolutsioone Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtu kohta, mis on vastu võetud alates 2007. aasta jaanuarist, sealhulgas tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni märkusi vastavate taotluste kohta,

– võttes arvesse oma 7. septembri 2010. aasta resolutsiooni Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi rahastamise ja toimimise kohta[5], sealhulgas tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni 24. juuni 2010. aasta arvamust,

– võttes arvesse oma 8. juuni 2011. aasta resolutsiooni tulevikku investeerimise ning uue mitmeaastase finantsraamistiku kohta konkurentsivõimelise, jätkusuutliku ja kaasava Euroopa nimel[6],

---

[1] ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.
[2] ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.
[3] ELT L 167, 29.6.2009, lk 26.
[4] ELT L 248, 16.9.2002, lk 1.
[5] P7_TA(2010)0303.
[6] P7_TA(2011)0266.

– võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi eritöörühma arutelusid,

– võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,

A. arvestades, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond loodi selleks, et toetada Euroopa Liidus globaliseerumise või finants- ja majanduskriisi tõttu massiliselt koondatud töötajaid ja edendada tööturule taasintegreerumist;

B. arvestades, et valdaval enamikul juhtudest kasutati fondi seoses finants- ja majanduskriisist tingitud koondamistega;

C. arvestades, et komisjon on teinud ettepaneku pikendada kuni 2013. aasta lõpuni ajutist erandit, mis võimaldab kasutada fondi ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tõttu koondatud töötajate toetamiseks;

D. arvestades, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond on mõeldud vahendiks, mille abil kiiresti sekkuda massiliste koondamiste korral, et hoida ära pikaajalist töötust keerulistes turutingimustes; arvestades, et fondi kui vahendi algne eesmärk oli leevendada lühikese aja jooksul teravaid ja ettenägematuid probleeme tööturul, mis on põhjustatud suure arvu töötajate vallandamisest konkreetse sektori ja konkreetse piirkonna VKEdes või suurtes ettevõtetes; kordab samas, et Euroopa 2020. aasta strateegia pikaajalisi eesmärke, mis on seotud tööhõive ja tööalase konkurentsivõime suurendamisega, toetab Euroopa Sotsiaalfond;

E. arvestades, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtu pikka menetlust peetakse vastava määruse üheks peamiseks puuduseks;

F. arvestades, et mõned liikmesriigid on näinud vaeva, et fondi kasutusele võtta, kuna vastavaid riiklikke vahendeid on raske leida;

G. arvestades, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond on aidanud katsetada innovaatilisi meetmeid töötajate konkurentsivõime suurendamiseks;

H. arvestades, et Euroopa Globaliseerumisega Kohanemise Fondi praegune määrus on osutunud piisavalt paindlikuks, et kohaldada seda erinevates tööturusüsteemides ja kontekstides kogu ELis;

I. arvestades, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist on rahastatud täiendavaid meetmeid nendele, mida rahastatakse Euroopa Sotsiaalfondist, samuti koolituse ja ümberõppe ajaks eraldatud toetusi;

1. tuletab meelde, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond loodi selleks, et näidata ELi solidaarsust töötajatega, keda puudutavad globaliseerumisest tulenevad massilised koondamised, ning et 2009. aastal laiendati seda majanduse elavdamise kava raames nii, et see kataks ka vallandamisi finants- ja majanduskriisi tõttu;

2. tunnistab Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kui piiratud ulatusega kiire sekkumisvahendi lisandväärtust aktiivsete tööturumeetmete kaasrahastamisel, et aidata töö

kaotanutel uuesti tööturule siseneda; rõhutab ka, et edaspidi tuleb keskenduda jätkusuutlikule tööturupoliitikale; julgustab liikmesriike kasutama Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi, et viia ellu ELi eesmärke ja edendada uusi oskusi, kaasa arvatud oskusi, mida läheb vaja uutel, jätkusuutlikel ja keskkonnahoidlikel kvaliteettöökohtadel;

3. tunneb heameelt asjaolu üle, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond on suutnud toetada umbes 10% kõikidest vallandatud töötajatest ELis aastatel 2009–2010, ja märgib, et 40% 2009. aastal fondi poolt toetatud töötajatest on edukalt uuesti tööturule integreerunud, vaatamata finants- ja majanduskriisi negatiivsele mõjule tööturgudele;

4. toetab komisjoni ettepanekut jätkata Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondiga ka pärast praegust mitmeaastast finantsraamistikku ja palub kiiresti selgitada olukorda seoses põllumajandusettevõtjatega ja tähtajaliste töölepingutega töötajatega;

5. nõuab, et uus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond oleks tihedalt seotud Euroopa restruktureerimise raamistikuga, mis on vajalik ülemineku prognoosimiseks ja suunamiseks;

6. on seisukohal, et uuendatud Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi suurim lisandväärtus seisneks töötajate koolitamise ja ümberõppe tõhusas toetamises, et integreerida neid uuesti tööle tööturu keerulistes olukordades, mille põhjuseks on ettevõtete või sektorite ettenägematu ümberstruktureerimine, mis toob kaasa või süvendab oskuste mittevastavust vajadustele; rõhutab, et niisugune vahend oleks väärtuslik täiendus Euroopa Sotsiaalfondi rahastatavatele meetmetele, mis on suunatud peamiselt ülemaailmsete probleemidega toimetulekule ja jätkusuutlikule majanduskasvule; toonitab lisaks, et see vahend tagaks ühelt poolt ELi solidaarsuse ümberstruktureerimise tõttu kannatanud töötajatega ja teiselt poolt oleks selle vahendi õigeaegne, eesmärgipärane ja kohandatud sekkumine kasulik kõikidele liikmesriikidele, et hoida ära pikaajalist töötust;

7. on seisukohal, et kõige tähtsam edasine ülesanne on võtta kasutusele kiirem menetlus sekkumiseks, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi saaks kasutada tõhusamalt ja kiiremini;

8. võtab arvesse komisjoni püüdlusi pakkuda toimivaid lahendusi taotlemise ja kasutuselevõtu menetluse lühendamiseks nii, et taotluse esitamisest vahendite ülekandmiseni asjaomasele liikmesriigile kuluks maksimaalselt kuus kuud, järgides fondi jaoks sätestatud õigus- ja eelarvemenetlusi; märgib siiski, et nelja aasta jooksul, mil Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond on tegutsenud, ei ole saavutatud edu, ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid muudaksid selle tegutsemise kiiremaks, võttes selle reguleerimisalas olevaid meetmeid kiiremini, kahjustamata neid liikmesriike, kellel on eelarvega raskusi;

9. teeb seepärast ettepaneku luua Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kui ühenduse vahendi jaoks omaette eelarverida, et saavutada kiirem ja tõhusam menetlus, mis võimaldaks teha taotlevale liikmesriigile ettemakse kahe kuu jooksul alates taotluse registreerimise kuupäevast;

10. nõuab tungivalt, et tulevane Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond keskenduks

tugevalt innovatsioonile, järgides Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärke, ja palub komisjonil esitada ettepanekuid, et fondi võiks rakendada ka märkimisväärse töökohtade kaotuse korral kohaliku, piirkondliku või riigi tasandi kriisi tõttu;

11. rõhutab, et komisjon peab tagama, et vastuvõetud meetmed oleksid selged ja kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkidega, ning kasutama osa oma tehnilise abi eelarvest selleks, et edendada ja levitada liikmesriikide parimaid tavasid ja vastastikust õppimist;

12. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi sekkumine oleks kooskõlas ettevõtetele ja sektoritele suunatud tegevusega ELi konkurentsieeskirjade ja tööstuspoliitika valdkonnas;

13. nõuab tulevase Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi määruse täiendamist, tagamaks, et fond ei tekitaks rahvusvahelistele ettevõtetele moraalset ohtu;

14. rõhutab, et tööturu osapooled ja kohalikud asutused tuleks ulatuslikult kaasata taotluste esitamise menetlusse ja eelkõige kooskõlastatud meetmepaketi väljatöötamisse; kordab, et tööturu osapooled peaksid osalema rakendamise järelevalves ja töötajate jaoks saadavate tulemuste hindamises;

15. nõuab tungivalt, et komisjon uuriks võimalusi tagada, et puhaskasumit teenivad rahvusvahelised ettevõtted ei kasutaks kaudselt Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi, et vähendada kulusid, mida toob kaasa ümberstruktureerimine sotsiaalselt vastutustundlikul viisil, ja oma kohustustest kõrvale hoida;

16. nõuab tungivalt, et komisjon selgitaks välja, miks ei ole mõned liikmesriigid veel Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutanud, ehkki neis riikides on toimunud massilisi koondamisi, ja pakuks asjakohaseid lahendusi, tagamaks, et fondi vahendeid jaotataks kooskõlas Euroopa Liidu eesmärgiga edendada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ning liikmesriikide vahelist solidaarsust (Euroopa Liidu lepingu artikkel 3);

17. rõhutab, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist tuleks jätkuvalt rahastada ainult neid aktiivseid tööturumeetmeid, mis on täienduseks riigi seadustega massiliste koondamiste puhuks ette nähtud meetmetele; teeb lisaks ettepaneku, et edaspidi kaasneksid Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist eraldatud toetustega alati ka koolituse või ümberõppe meetmed, mida samuti rahastatakse sellest fondist, ning need ei tohiks asendada liikmesriigi või ühenduse õiguse alusel või kollektiivlepingute alusel makstavaid toetusi;

18. teeb lisaks ettepaneku, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kaasrahastamise määr oleks vastavuses struktuurifondidele kohaldatava määraga asjaomases liikmesriigis;

19. nõuab, et taotlustes oleks esitatud teave kaasrahastamise allikate kohta;

20. nõuab tungivalt, et komisjon jälgiks rakendamist hoolikamalt, tagamaks, et meetmete tulemused oleksid võrdselt kasulikud kõikidele töötajatele, ning koostaks parimate tavade

ja eeskujude andmebaasi;

21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.